

2. На шляху зеленої модернізації економіки: модель сталого споживання та виробництва: дов. / С.В. Берзіна та ін. – К.: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. – 138 с.

Качур Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник, д.н.держ.упр., доц. Толуб'як В.С.)

РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Результатом реформи децентралізації яка сьогодні здійснюється в Україні має стати реальна можливість органів місцевого самоврядування реалізувати надані їм повноваження на засадах відкритості та доступності до процесу прийняття рішень мешканців територіальних громад. Першочерговим завданням реформи є забезпечення представництва та участі територіальних громад у муніципальному управлінні, гарантування реальної можливості висловлювати свою думку щодо вирішення місцевих справ. Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» [2] передбачає форми участі жителів територіальної громади в управлінні місцевими справами, однак не регламентує саму технологію безпосередньої участі. Тому одним з напрямів удосконалення правової основи місцевого самоврядування має бути широка законодавча регламентація таких форм як громадські слухання, проведення загальних зборів громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи [3].

Розвиток партисипативної демократії має стати пріоритетом в процесі адміністративної реформи. Сприятим цьому має також і реалізація принципу відкритості та прозорості в роботі органів місцевого самоврядування як однієї з гарантій громадського доступу до інформації про стан місцевих справ. Не варто забувати й про більш широку регламентацію участі громади у вирішенні питань місцевого значення шляхом закріплення відповідних норм у статутах територіальних громад [1].

Процеси децентралізації державної влади в Україні, впровадження принципу субсидіарності, підвищення рівня вимог людини до різноманітності та якості отримуваних нею послуг, збільшення її впливу на процес функціонування органів публічної влади зумовили істотне оновлення системи місцевого самоврядування, зокрема в частині включення нових організаційних форм та складових елементів системи місцевого самоврядування. Так, з метою налагодження тісної співпраці з місцевою спільнотою, мобільного реагування на потреби кожного мешканця, який територіально є віддаленим від адміністративного центру територіальної громади й була створена нова організаційна структура в системі місцевого самоврядування – інститут

старости.

Окрему увагу необхідно приділити питанням матеріально-фінансової складової механізму функціонування інституту місцевого самоврядування. Варто зауважити, що стан матеріально – фінансового забезпечення істотно покращився в контексті перегляду державою своєї бюджетної політики та реалізації права громад на добровільне об'єднання. Об'єднані громади отримали додаткові фінансові та матеріальні ресурси на реалізацію власних повноважень, зокрема 60 % ПДФО, державні субвенції на освіту та медицину, право розпоряджатися землями як у межах так і за межами населених пунктів та встановлювати ставки та пільги по оплаті за землю. Внесені відповідні зміни до Бюджетного та Податкового Кодексів в частині збільшення надходжень до місцевого бюджету. Об'єднані територіальні громади переходять на прямі міжбюджетні відносини з Державним бюджетом. Триває пошук додаткових інструментів збільшення ресурсної бази місцевих бюджетів, зокрема шляхом удосконалення формули розподілу освітньої субвенції, фінансування вторинної ланки медицини, законодавчого закріплення норми про сплату ПДФО підприємствами безпосередньо за місцем господарської діяльності.

Отже, формування ефективної публічної влади на засадах субсидіарності та децентралізації, розвиток справжнього народовладдя безпосередньо в частині зміцнення основ місцевої демократії, має супроводжуватись процесами сталого розвитку інституту місцевого самоврядування, який дає змогу демократизувати апарат управління, ефективно вирішувати місцеві проблеми, забезпечувати врахування інтересів територіальних громад, оптимально поєднуючи інтереси і права мешканця усіх об'єднаних територій.

Використані джерела

1. Дробуш І. В. Мсцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: сучасний стан та перспективи. URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2018/n2/18divstp.pdf>
2. Закон «Про місцеве самоврядування в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
3. Ковалів М. В., Іваха В. О. Правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2017/may/2095/vnulpurn201582410.pdf>